

Nr 24.

Av herr **Frändén m. fl.**, om anslag till anläggning och förbättring av vägar m. m.

För vardera av åren 1921 och 1922 har riksdagen anvisat 5,000,000 kronor och för första hälften av innevarande år 2,500,000 kronor för anläggning av nya eller förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar. I nu föreliggande statsverksproposition har för budgetåret 1923—1924 äskats ett *extra* reservationsanslag av endast 3,600,000 kronor för samma ändamål. Av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har begärts ett anslag av 7,500,000 kronor.

Att synnerligen goda skäl förestavat detta styrelsens yrkande framgår med tydlighet av dess i bilaga till statsverkspropositionen anförda motivering. Sålunda anföres, att verkliga kostnaden för samtliga med ansökningar om statsbidrag inneliggande vägförslag med nuvarande pris på material och arbete kan uppskattas till 42 miljoner kronor. Skall detta viktiga samhällskrav, på vilket landsortens välstånd och utveckling, kolonisationsarbeten och egnahemsrörelse m. m. äro i så hög grad beroende, kunna inom överskådlig tid tillgodoses, torde anslagen böra betydligt ökas och i varje fall under inga omständigheter minskas.

Men vidare ha från väghållningsdistrikt i 23 av rikets 24 län med anledning av rådande arbetslöshet inkommit ansökningar om rätt att utan avvaktande av statsbidrags beviljande påbörja en del såsom nödhjulsarbeten lämpliga vägbyggnadsföretag. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som redan föregående år ansett sig icke under rådande förhållanden kunna avslå dylika framställningar, har på respektive länsstyrelser tillstyrkan intill den 1 augusti 1922 beviljat rätt till påbörjande av arbetet, innan statsbidrag beviljats, åt inalles 121 vägföretag, för vilka den sammanlagda byggnadskostnaden uppgår till cirka 8,810,000 kronor, under villkor, bland annat, att vägföretagen icke finge utlämnas till viss person på generalentreprenad, utan skulle utföras av vägstyrelserna direkt genom bortlämnande av mindre delar av arbetet till arbetsbehövande på ackord.

Genom den föreslagna stora nedsättningen i statsanslaget komma dessa över hela landet spridda vägkassor, som för arbetslöshetens bekämpande

förskotterat miljonbelopp å de utlovade statsbidragen, att få dessa ersatta först i en avlägsen framtid. Att dessa starkt minskade utsikter att erhålla statsbidrag och svårigheterna att på grund härav anskaffa nödiga medel måste menligt återverka på vägstyrelsernas möjlighet att fullfölja de påbörjade företagen och även i övrigt försvåra deras gagnande och för lindrande av arbetslösheten i orterna så viktiga verksamhet, är givet.

Även en annan synpunkt talar för att så långt som möjligt tillgodose det av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen gjorda yrkandet. Det är den omständigheten, att vägar och broar, byggda med statsanslag av ifrågasvarande medel — på samma gång som de bidraga till lindrande av arbetslösheten — ställa sig avsevärt mycket billigare än sådana arbeten, när de utföras genom statens arbetslöshetsorganisationer. Om nu medel skola beviljas för bekämpande av arbetslöshet, är det därför bättre att placera dem på sådant sätt, att man får den största möjliga behållningen för framtiden.

På grund av de nu anförda skälen synes alltså det till ifrågasvarande ändamål utgående anslaget åtminstone icke böra sättas lägre, än det förut varit, eller 5,000,000 kronor.

Vi få alltså hemställa,

att riksdagen må för anläggning av nya samt förbättring eller omläggning av backiga eller eljest mindre goda vägar för budgetåret 1923—1924 anvisa ett *extra* reservationsanslag av kronor 5,000,000: —.

Stockholm den 18 januari 1923.

A. O. Frändén. L. Tjällgren. Ing. Bergman.

J. B. Johansson. Per Norin.